

College voor Toetsen en Examens

PERSMAP CENTRALE EXAMENS 2026

CENTRAAL EXAMEN 2026

30 maart 2026

INHOUD

1	GEGEVENS WOORDVOERDERS	3
2	CENTRAAL EXAMEN 2026	4
2.1	TIJDVAKKEN 2026	4
2.2	NORMERING 2026	4
3	AANTALLEN EN DATA	5
3.1	AANTALLEN KANDIDATEN PER SCHOOLSOORT	5
3.2	BELANGRIJKE DATA EXAMENAFNAMES	5
3.3	AANVANGSTIJDEN EXAMENZITTINGEN	5
3.4	PUBLICATIE OPGAVEN EN CORRECTIEVOORSCHRIFTEN	6
3.5	GESLAAGD?	6
3.6	LANDELIJKE SLAGINGSPERCENTAGES	6
4	ORGANISATIES IN DE EXAMENKETEN	7
4.1	COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS (CVTE)	7
4.2	MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP (OCW)	7
4.3	STICHTING CITO	7
4.4	DIENST UITVOERING ONDERWIJS (DUO)	7
4.5	INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS	8
5	INHOUDELIJKE ONDERWERPEN	9
5.1	HOE KOMEN DE EXAMENS TOT STAND?	9
5.2	TYPEN CENTRALE EXAMENS	9
5.3	EXAMENROOSTER	9
5.4	BETROKKENHEID DOCENTEN BIJ HET EXAMENPROCES	9
5.5	CENTRALE EXAMENS NAKIJKEN	10
5.6	AANVULLINGEN OP HET CORRECTIEVOORSCHRIFT	10
5.7	N-TERM ZORGT VOOR EERLIJKHEID	10
5.8	HERKANSEN	10
5.9	VAK AFSLUITEN IN HET VOORLAATSTE LEERJAAR OF OP EEN HOGER NIVEAU	11
5.10	FLEXIBELE EN DIGITALE CENTRALE EXAMENS IN VMBO BB EN KB	11
5.11	HULPMIDDELEN	12
5.12	PASSEND EXAMINEREN	12
5.13	ONREGELMATIGHEDEN	12
6	STAATSEXAMENS VO	13
6.1	WAT EN VOOR WIE ZIJN DE STAATSEXAMENS VO?	13
7	MEER INFORMATIE?	15
7.1	WEBSITES	15
7.2	VRAGEN EN KLACHTEN INDIENEN	15
7.3	SOCIAL MEDIA	15
BIJLAGE 1.	AANTALLEN KANDIDATEN PER SCHOOLSOORT EN PER VAK	16

1 GEGEVENS WOORDVOERDERS

College voor Toetsen en Examens (CvTE)

Nicol Sanders / Judith Verhoeven / Martijn Jacobus meergenaamd van der Zande

woordvoering@cvte.nl

030 284 07 03

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Zie voor de gegevens van de woordvoerders van het ministerie van OCW de pagina

[persinformatie](#) op Rijksoverheid.nl.

Stichting Cito

Corine Theuns

pers@cito.nl

026 352 15 55

06 51 64 34 86

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

Tea Jonkman / Bert Viel / Mark Dijkhuis

persvoorlichting@duo.nl

06 22 45 26 25 / 06 27 19 93 04 / 06 27 12 90 68

Inspectie van het Onderwijs

Zie voor de gegevens van de woordvoerders van de Inspectie van het Onderwijs de

[contactinformatie voor pers en media](#) op Onderwijsinspectie.nl

Lees meer over de organisaties in de examenketen in hoofdstuk 4.

2 CENTRAAL EXAMEN 2026

Vanaf examenjaar 2026 kunnen scholen met vragen over passend examineren terecht bij het [Expertisepunt passend examineren](#). Het expertisepunt is een samenwerking van het Ministerie van OCW, Examenloket en het CvTE. Het expertisepunt ondersteunt schoolbesturen, scholen en samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs met de uitvoering van passend examineren in de praktijk en bij de beweging naar een inclusief examenlandschap op de lange termijn.

2.1 TIJDVAKKEN 2026

- **Centraal praktische examens beeldende vakken vwo**
1 januari tot en met 11 mei
- **Centraal praktische examens beeldende vorming vmbo gl/tl**
9 maart tot en met 12 mei
- **Flexibele en digitale examens vmbo bb en kb**
1 april tot en met 17 juli – bekendmaking n-termen 11 juni
- **Beroepsgerichte profielvakken vmbo (cspe's)**
1 april tot en met 17 juli – bekendmaking n-termen 3 juni
- **Centraal schriftelijke examens vmbo gl/tl, havo en vwo**
1e tijdvak 8 mei tot en met 27 mei – bekendmaking n-termen 11 juni
2e tijdvak 16 juni tot en met 23 juni – bekendmaking n-termen 30 juni

2.2 NORMERING 2026

De normering van de centrale examens is erop gericht om de prestatie-eisen - de lat waar je als leerling overheen moet springen om een voldoende te halen - van jaar op jaar te handhaven. De n-term corrigeert verschillen in moeilijkheid, zodat het cijfer van een leerling niet afhangt van het examenjaar, maar van wat hij of zij kan. Lees alles over het normeringsproces en de totstandkoming van de n-termen op [Normering centrale examens | 2026 | Examenblad.nl](#).

3 AANTALLEN EN DATA

3.1 AANTALLEN KANDIDATEN PER SCHOOLSOORT

Circa 185.454 kandidaten nemen dit jaar deel aan de centrale examens:

- vmbo: 95.364 kandidaten
 - 14.566 kandidaten basisberoepsgerichte leerweg (bb)
 - 26.649 kandidaten kaderberoepsgerichte leerweg (kb)
 - 54.149 kandidaten gemengde en theoretische leerweg (gl en tl)
- havo: 53.455 kandidaten
- vwo: 36.635 kandidaten

De aantallen kandidaten zijn gebaseerd op het aantal door scholen bestelde centrale examens bij DUO. Het aantal kandidaten dat feitelijk examen doet, ligt gemiddeld genomen 5 tot 10 procent lager omdat scholen bij het opgeven van de aantallen soms een veiligheidsmarge aanhouden.

3.2 BELANGRIJKE DATA EXAMENAFNAMES

- Van woensdag 1 april tot en met vrijdag 17 juli:
Digitale centrale examens algemene vakken vmbo bb en kb
- Van woensdag 1 april tot en met vrijdag 17 juli:
Centraal schriftelijke en praktische examens (cspe's) in de beroepsgerichte profielvakken
- Van vrijdag 8 mei tot en met woensdag 27 mei:
Eerste tijdvak centrale (schriftelijke) examens algemene vakken
- Van dinsdag 16 juni tot en met dinsdag 23 juni:
Tweede tijdvak centrale (schriftelijke) examens
- April tot eind augustus:
Schriftelijke, praktische en mondelinge college-examens van de staatsexamens vo
- Van dinsdag 11 tot en met 20 augustus:
Derde tijdvak centrale (schriftelijke) examens, met name herkansingen staatsexamenkandidaten vo

Het examenrooster is te vinden op de websites van het CvTE: mijneindexamen.nl en examenblad.nl. Meer weten over de totstandkoming van het examenrooster? Ga dan naar [Rooster: toelichting uitgangspunten | 2026 | Examenblad.nl](https://examenblad.nl/rooster-toelichting-uitgangspunten-2026). De informatie over het rooster van staatsexamenkandidaten is te vinden op [Staatsexamen vo: Waar en wanneer – DUO](https://examenblad.nl/rooster-toelichting-uitgangspunten-2026).

3.3 AANVANGSTIJDEN EXAMENZITTINGEN

De aanvangstijden voor de centrale schriftelijke examens vmbo, havo en vwo in het eerste en tweede tijdvak zijn:

- Ochtendzittingen: 09.00 uur
- Middagzittingen: 13.30 uur

In het [tweede tijdvak](#) is een groot aantal vakken in de middag gepland. Dit in verband met de afnames in Caribisch Nederland en het tijdsverschil. In Caribisch Nederland is het niet mogelijk om alle examens in het eerste tijdvak af te nemen. Leerlingen in Caribisch Nederland doen een deel van de vakken daarom voor het eerst in het tweede tijdvak. Daarnaast is het tweede tijdvak ook voor hen bedoeld als inhaalmoment en voor een herkansing.

3.4 PUBLICATIE OPGAVEN EN CORRECTIEVOORSCHRIFTEN

De opgaven en correctievoorschriften van de schriftelijke examens worden in het eerste en tweede tijdvak op de afnamedatum gepubliceerd op examenblad.nl. Het tijdstip waarop dit plaatsvindt is:

- Ochtendzittingen vanaf 14.00 uur
- Middagzittingen vanaf 16.00 uur (vmbo) en 17.00 uur (havo/vwo).

Op mijneindexamen.nl wordt na publicatie op examenblad.nl een link opgenomen naar de correctievoorschriften. Van de examens met [testcorrectie](#) in het eerste tijdvak worden de correctievoorschriften twee dagen later gepubliceerd. Dit schooljaar vindt voor de volgende examens een testcorrectie plaats:

- bedrijfseconomie vwo – publicatie correctievoorschrift: 11 mei, 17:00 uur
- economie havo – publicatie correctievoorschrift: 13 mei, 17:00 uur
- geschiedenis vwo – publicatie correctievoorschrift: 13 mei, 17:00 uur
- Nederlands havo – publicatie correctievoorschrift: 11 mei, 17:00 uur
- Nederlands vmbo gl/tl – publicatie correctievoorschrift: 13 mei, 16:00 uur
- Nederlands vwo – publicatie correctievoorschrift: 15 mei, 17:00 uur

3.5 GESLAAGD?

De n-termen (normering) van de centraal schriftelijke examens van het eerste tijdvak en de flexibele en digitale centrale examens (vmbo bb en kb) worden bekendgemaakt op **donderdag 11 juni 2026**.

De n-termen van de beroepsgerichte profielvakken (cspe's) worden bekendgemaakt op **woensdag 3 juni 2026**.

De n-termen van de centraal schriftelijke examens van het tweede tijdvak worden bekendgemaakt op **dinsdag 30 juni 2026**.

De publicatie van de n-termen gebeurt steeds om 8.00 uur op examenblad.nl. Na publicatie van de n-termen door het CvTE kan de school de uitslagen van de leerlingen vaststellen en bepalen of de leerlingen geslaagd zijn.

3.6 LANDELIJKE SLAGINGSPERCENTAGES

Op de dag dat de normering van de centrale examens door het CvTE bekend wordt gemaakt, is nog niet bekend hoeveel leerlingen landelijk zijn geslaagd. Dit komt omdat de scholen zelf de eindcijfers van de vakken van de leerlingen vaststellen. Het eindcijfer is het gemiddelde van het schoolexamencijfer en het centraalexamencijfer. Na vaststelling van de eindcijfers kijken scholen naar het vakkenpakket - de samenstelling van het gehele eindexamen - van de leerlingen om te bepalen of ze geslaagd zijn.

De centraalexamencijfers en de uitslag moeten binnen twee weken na het vaststellen in het DUO Register Onderwijsdeelnemers (ROD) zijn gezet. In het najaar publiceert DUO in de [Examenmonitor VO](#) vervolgens de landelijke resultaten van het eindexamen van het afgelopen jaar.

4 ORGANISATIES IN DE EXAMENKETEN

4.1 COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS (CVTE)

Het CvTE is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) en is onder andere verantwoordelijk voor en regievoerder van de centrale examens en de staatsexamens in het voortgezet onderwijs. Het CvTE stelt, voor wat betreft de centrale examens voor het vo, middels de syllabi de examenstof vast. In de syllabi staat een toelichting op de leerstof die in het centraal examen getoetst wordt. Het CvTE geeft Stichting Cito de opdracht om op basis van deze syllabi de uiteindelijke opgaven voor het centraal examen te maken. De vaststellingscommissies van het CvTE krijgen vervolgens deze opgaven onder ogen. Zij stellen het centraal examen en de bijbehorende correctievoorschriften vast.

Daarnaast is het CvTE verantwoordelijk voor het examenrooster, de regels voor toegestane hulpmiddelen en de beoordelingsnormen. Ook stelt het de regels voor de omzetting van scores naar cijfers vast (de normering). Voor een uitgebreide opsomming van de taken wordt verwezen naar de [Wet College voor toetsen en examens](#).

Meer informatie: examenblad.nl en CvTE.nl

4.2 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP (OCW)

De minister van OCW gaat over het beleid, draagt de eindverantwoordelijkheid voor de centrale examens, en stelt de examenprogramma's vast. Elk centraal examen begint dus bij een examenprogramma van OCW. Hierin staat wat examenkandidaten moeten kennen en kunnen per examenvak. En wat thuishoort in het centraal examen en wat in het schoolexamen. Het CvTE ontwikkelt op basis van de examenprogramma's de syllabi.

Meer informatie: Rijksoverheid.nl

4.3 STICHTING CITO

Stichting Cito ontwikkelt de opgaven voor de centrale examens. Medewerkers van Stichting Cito maken in samenwerking met ervaren docenten de concepten voor de examens en toetsen. Deze worden voorgelegd aan de vaststellingscommissies van het CvTE. Als een vaststellingscommissie een examen heeft vastgesteld, maakt Stichting Cito het examen op. Stichting Cito zorgt tijdens de productie voor een hoge toets-technische kwaliteit van de centrale examens. Ook verricht Stichting Cito onderzoek naar ontwikkeling en verdere kwaliteitsverhoging van de examens; zoals nieuwe vraagvormen, (ongewenste) factoren die van invloed kunnen zijn bij het afleggen van een examen, en de relatieve moeilijkheid van examens (normhandhaving). Bovendien voert Stichting Cito de analyses uit van de centrale examens voor de normering door het CvTE.

Meer informatie: Cito.nl

4.4 DIENST UITVOERING ONDERWIJS (DUO)

De afdeling Examens van DUO inventariseert voor alle vakken de aantallen examenkandidaten per school en regelt dat de examens gedrukt worden en in verschillende uitvoeringen tijdig op alle scholen komen. Ook ontwikkelt en onderhoudt DUO de software van Facet. Facet is het digitale systeem voor het afnemen van toetsen en examens. Verder zorgt DUO voor een eerlijke verdeling van de gemaakte examens over de tweede correctoren. Ook de staatsexamens en de centrale examens van kandidaten in het buitenland worden vanuit DUO gecoördineerd.

DUO beheert het examenresultatenregister. In dit register worden de uitslagen van examens vanaf 1910 bewaard. Voor kandidaten die hun diploma kwijt zijn, kan DUO tegen betaling in veel gevallen een vervangend document leveren. DUO beheert ook mijndiplomas.nl. Hiermee kunnen diplomahouders gratis een digitaal uittreksel van hun diploma krijgen. Ten slotte levert DUO aan bijna 70 procent van de scholen voor voortgezet onderwijs de diploma's, cijferlijsten en certificaten.

Meer informatie: [DUO.nl](https://duo.nl)

4.5 INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS

De Inspectie van het Onderwijs ziet erop toe dat de afname van de centrale examens, die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van de directeur van de school, volgens de voorschriften verloopt. In bepaalde gevallen kan zij maatregelen nemen, bijvoorbeeld de afname van een examen van een kandidaat of op een school ongeldig verklaren. Vooraf melden scholen of kandidaten extra tijd of afnamemogelijkheden nodig hebben (bijvoorbeeld bij dyslexie of een visuele handicap).

Meer informatie: [Onderwijsinspectie.nl](https://onderwijsinspectie.nl)

5 INHOUDELIJKE ONDERWERPEN

5.1 HOE KOMEN DE EXAMENS TOT STAND?

Het creëren van een centraal examen begint al zo'n twee jaar voordat deze wordt afgenomen. De examenprogramma's van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vormen het beginpunt van de centrale examens. Die regelen per vak wat de leerling moet kennen en kunnen en geven aan wat in het centraal examen thuishoort en wat in het schoolexamen. Het CvTE legt vervolgens een gedetailleerdere omschrijving van de examenstof voor een centraal examenvak vast in een syllabus. De syllabus is de basis voor de constructie-opdracht aan Stichting Cito. Stichting Cito maakt aan de hand van de constructieopdrachten de centrale examens. Vervolgens worden de examens voorgelegd aan de vaststellingscommissies van het CvTE. Deze vaststellingscommissies beoordelen of de examens geschikt en passend zijn als centraal examen.

5.2 TYPEN CENTRALE EXAMENS

De centrale examens worden in verschillende vormen afgenomen. De **centraal schriftelijke examens** (cse's) vmbo gl/tl, havo en vwo zijn de examens op papier die volgens het rooster van het CvTE worden afgenomen in het eerste en tweede tijdvak. Enkele centraal schriftelijke examens worden voor een deel digitaal afgenomen. Dit geldt voor de kunstvakken muziek gl/tl, havo en vwo, kunst (algemeen) havo en vwo, dans gl/tl en drama gl/tl. Deze examens worden net als de andere centraal schriftelijke examens volgens het rooster van het CvTE afgenomen.

Daarnaast zijn er volledig digitale examens. De **flexibele en digitale centrale examens** algemene vakken vmbo bb en kb zijn examens die in de examensoftware Facet worden aangeboden en volgens een schooleigen rooster kunnen worden afgenomen. Zowel de bevraging als de beantwoording is bij deze examens digitaal.

Tot slot zijn er **praktijkexamens**. Zo hebben de vakken beeldende vorming vmbo gl/tl en tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving vwo behalve het centraal schriftelijke examen ook een praktijkexamen (cpe), waarvoor leerlingen een kunstwerk maken dat beoordeeld wordt. De beroepsgerichte profielvakken in het vmbo bb, kb en gl worden afgerond met de **centraal schriftelijk en praktische examens** (cspe's). Deze examens bestaan uit digitale opdrachten en theorievragen, schriftelijke en praktijkopgaven.

5.3 EXAMENROOSTER

Het tijdschema in het schooljaar voor de centraal schriftelijke examens vo bevindt zich tussen de meivakantie en zomervakantie. De roosteradviescommissie van het CvTE stelt met examensecretarissen van het [Platform examensecretarissen](#) (PLEXS) het rooster voor de centrale examens vo eerste tijdvak op. Hierbij wordt rekening gehouden met een groot aantal factoren. Lees meer op: [Rooster: toelichting uitgangspunten | 2026 | Examenblad.nl](#).

5.4 BETROKKENHEID DOCENTEN BIJ HET EXAMENPROCES

Er werken veel docenten mee aan de centrale examens. Voor elk centraal examen is er een *vaststellingscommissie*, bestaande uit docenten die het centraal examen goedkeuren en vaststellen. Ook in de *constructiegroepen* en *constructieforums* bij Stichting Cito, waarin de opgaven voor de centrale examens worden gemaakt, zitten docenten die examenklassen hebben. Dat zelfde geldt voor *syllabuscommissies*. Alles bij elkaar dragen 1.500 docenten rechtstreeks bij aan het ontwikkelen en vaststellen van de centrale examens voor voortgezet onderwijs.

Daarnaast selecteren we ieder jaar enkele vakken waarvan [docenten](#) onder strenge geheimhouding alvast (een deel van) de aankomende centraal schriftelijke examens maken. Bij deze zogenoemde **precorrecties** kunnen docenten aanbevelingen doen voor aanscherpingen op het correctievoorschrift. Bij de **pre+correcties** kunnen docenten naast suggesties voor het correctievoorschrift, bij uitzondering ook wijzigingsvoorstellen doen voor de opgaven. Tot slot vinden er na de afnames **testcorrecties** plaats. Docenten kunnen dan na de afnames aanbevelingen doen voor het aanscherpen van het voorlopige correctievoorschrift. Vakexperts van het CvTE en Stichting Cito bekijken deze aanbevelingen en passen het voorlopige

correctievoorschrift waar nodig aan. Om dat te kunnen doen, wordt het correctievoorschrift voor deze vakken later openbaar gemaakt.

Zie ook de pagina over docentbetrokkenheid op examenblad.nl: [Docentbetrokkenheid | 2026 | Examenblad.nl](#).

5.5 CENTRALE EXAMENS NAKIJKEN

Bij alle vakken kijkt de leraar van de leerling het centraal examen als eerste corrector na. Het schriftelijk werk van alle leerlingen wordt, samen met de beoordeling van de eerste corrector, aan de tweede corrector gezonden. Dat is een leraar van een andere school. Die kijkt het werk ook na. Daarna stellen beide leraren in onderling overleg de score vast die iedere leerling behaald heeft. Zij geven die score door aan de directeur van de school van de leerling.

Lees meer over de correcties van de centrale examens op [Correctie centrale examens | 2026 | Examenblad.nl](#).

5.6 AANVULLINGEN OP HET CORRECTIEVOORSCHRIFT

Bij de examenlijn van het CvTE komen vaak vragen van docenten en examensecretarissen en het LAKS binnen over met name de manier waarop het antwoordmodel (= correctievoorschrift) van een examen moet worden toegepast. Deze vragen van docenten en het LAKS worden allemaal zorgvuldig door het CvTE gewogen. Specifieke vakinhoudelijke vragen worden afgestemd met de desbetreffende voorzitter van een vaststellingscommissie van het CvTE.

Als na zorgvuldig onderzoek blijkt dat er gegronde reden is voor aanpassingen, wordt een aanvulling op het correctievoorschrift naar alle scholen gestuurd. Af en toe blijkt namelijk dat een vraag in een examen niet werkt zoals bedoeld. Dat kan soms komen door een inhoudelijke onvolkomenheid in de opgave, maar ook door andere oorzaken. Een vraag kan bijvoorbeeld anders worden gelezen dan bedoeld. Dat kan leiden tot een beoordeling die niet elke kandidaat recht doet. Soms meldt dan de aanvulling dat in afwijking van het correctievoorschrift ook een ander antwoord goed gerekend moet worden.

Het CvTE streeft ernaar niet later dan vier werkdagen na afname van het examen nog een aanvulling op te sturen. De aanvullingen zijn te vinden op [mijneindexamen.nl](#) en [examenblad.nl](#).

Voor meer informatie ga naar:

[Aanvullingen op het correctievoorschrift](#), [Examenlijn](#) of bekijk de [Examenlijnanimatie](#).

5.7 N-TERM ZORGT VOOR EERLIJKHEID

Elk jaar zijn er nieuwe examens. Met behulp van verschillende bronnen meten we het verschil in moeilijkheid. Dit verschil wordt uitgedrukt in de n-term. De n-term compenseert voor de moeilijkheidsgraad bij het berekenen van het cijfer. Als een examen relatief makkelijk is, wordt de n-term laag (minimaal 0) en als een examen relatief moeilijk is wordt de n-term hoger (meestal maximaal 2). Zo zorgt de n-term ervoor dat het cijfer dat een leerling haalt niet afhankelijk is van de moeilijkheidsgraad van het examen. Leerlingen halen dus voor een moeilijk examen hetzelfde cijfer als dat ze voor een makkelijker examen zouden hebben gehaald.

Zie voor meer uitleg over de totstandkoming van de n-term: [Normering centrale examens | 2026 | Examenblad.nl](#).

5.8 HERKANSEN

Een examenkandidaat kan één eindexamen herkansen. Bij het eindexamen vmbo bb en kb kan de examenkandidaat zowel een beroepsgericht vak als een algemeen vak herkansen. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het centraal examen of de herkansing, is het definitieve cijfer van het centraal examen in dat vak.

5.9 VAK AFSLUITEN IN HET VOORLAATSTE LEERJAAR OF OP EEN HOGER NIVEAU

Het is mogelijk voor een leerling om een vak in het voorlaatste jaar af te sluiten met een centraal examen; dus in vmbo 3, havo 4 of vwo 5. Ook hebben leerlingen de mogelijkheid om een of meer vakken op een hoger niveau af te leggen. Ook het schoolexamen moet dan op het hogere niveau worden afgelegd. Het hogere niveau wordt op de cijferlijst bij het diploma vermeld. Bijvoorbeeld bij een havoleerling die Engels vwo doet, wordt 'Engels (vwo)' vermeld. Als een leerling op het gekozen hogere niveau niet slaagt, mag herkanst worden op het niveau van de eigen schoolsoort.

5.10 FLEXIBELE EN DIGITALE CENTRALE EXAMENS IN VMBO BB EN KB

De centrale examens voor de algemene vakken (zoals Nederlands en wiskunde) in vmbo bb en kb zijn digitaal en niet op papier. Met uitzondering van de centrale examens Arabisch, Frans, Spaans en Turks bb en kb. Dit vanwege het geringe aantal kandidaten voor deze vakken. Anders dan bij de papieren examens is er vooraf geen vaste landelijke dag bepaald waarop leerlingen deze examens kunnen maken. Scholen mogen het afnamemoment voor hun leerlingen zelf inplannen binnen de periode van 1 april tot en met 17 juli. Met andere woorden, leerlingen kunnen over een periode van ruim 3 maanden hun centrale examens spreiden.

Van elk examen zijn er meerdere varianten beschikbaar. Daarmee kunnen scholen in de vastgestelde periode zelf de afname inplannen. Dat kan voor verschillende leerlingen op een zelfde school op een ander moment zijn. Gekozen kan worden voor het meest optimale moment per leerling. We spreken dan ook niet van een eerste, tweede of derde tijdvak, maar over een afnameperiode. In deze periode kunnen ook de herexamens worden gemaakt. Zodra leerlingen de uitslag van hun examens krijgen, kunnen scholen hun leerlingen laten herkansen. Bij wijze van spreken kan dit de volgende dag al.

De n-termen voor de flexibele en digitale examens vmbo bb en kb worden op 11 juni bekend gemaakt, tegelijkertijd met de normering van de examens in vmbo tl, havo en vwo. Deze n-termen gelden ook voor de herkansingen. Dat betekent dat bij de herkansing er, in tegenstelling tot de papieren centrale examens, na het nakijken van het herexamen meteen een uitslag bepaald kan worden per leerling.

Het systeem houdt bij welke variant een leerling heeft gemaakt en wijst automatisch een andere variant aan als die leerling voor een herkansing door de school wordt ingepland. Sinds 2025 gebruiken alle vmbo-bb- en kb-scholen dit flexibele en digitale examensysteem.

Een belangrijke voorwaarde om een centraal examen digitaal aan te bieden is dat dat (pedagogische of vakinhoudelijke) meerwaarde moet hebben ten opzichte van een papieren examen. Zo maken computers een meer multimediale aanpak mogelijk. Bij de digitale examens kan ruim gebruik worden gemaakt van kleur, geluid en bewegende beelden. Bij de talenexamens wordt ook luistervaardigheid getoetst. Dyslectische kandidaten kunnen de tekst die op het scherm staat laten uitspreken. Er is ook een speciale aanpassing voor dove kandidaten. En afnames van digitale examens kunnen flexibel worden ingepland door scholen.

De digitale examens worden afgenomen in Facet. Dit systeem heeft een openbaar toegankelijke oefenomgeving ([Oefenen.facet.nl](https://oefenen.facet.nl)) waarop veel toetsen en examens te vinden zijn.

Scholen kunnen hun leerlingen ook op het examen voorbereiden met door henzelf inplanbare oefenexamens in Facet.

NB De computer wordt ook nog gebruikt bij een aantal andere examens die op een vast moment worden afgenomen. De computer dient alleen de opgaven en bronnen te tonen. De bronnen kunnen zowel afbeeldingen zijn als geluids- en filmfragmenten. De leerlingen schrijven de antwoorden op papier. Dit betreft de examens in de kunstvakken voor vmbo gl/tl (dans, drama, muziek) en voor havo/vwo kunst (beeldende vormgeving, dans, drama, muziek, algemeen) en muziek.

5.11 HULPMIDDELEN

Bij alle vakken (vmbo, havo, vwo) is een basispakket hulpmiddelen toegestaan:

- schrijfmateriaal, inclusief millimeterpapier
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geodriehoek
- vlakgum
- gewone elektronische rekenmachine
- verklarend woordenboek Nederlands

Daarnaast zijn extra hulpmiddelen toegestaan:

- woordenboeken van en naar de vreemde taal (alle talenexamens)
- grafische rekenmachine bij wiskunde A, B en C havo en vwo, *mits* deze machines zijn goedgekeurd door het CvTE
- door het CvTE vastgesteld, specifiek op het vak gericht informatiemateriaal bij:
 - natuurkunde, scheikunde en biologie havo en vwo
 - natuur- en scheikunde 1, natuur- en scheikunde 2

Naast het basispakket hulpmiddelen mogen leerlingen ook hulpmiddelen meenemen die op geen enkele wijze een relatie hebben met de exameneisen maar die wel functioneel (kunnen) zijn, zoals een nietmachine, puntenslijper, een markeerstift of een leesliniaal (loep).

5.12 PASSEND EXAMINEREN

Als een leerling zichtbaar en/of aantoonbaar een beperking heeft die het moeilijk maakt om binnen de standaard examensetting aan de exameneis te voldoen, kan de directeur van de school kiezen voor een aanpassing in de afnamecondities. Doeltreffende aanpassingen in de afnamecondities stelt leerlingen met een beperking in staat te laten zien dat ze aan de exameneisen voldoen.

De noodzaak tot het doen van aanpassingen is doorgaans zichtbaar geworden in de dagelijkse onderwijspraktijk. De aanpassingen zijn vaak ook al toegekend en gedaan bij de afname van schoolexamens. De directeur beslist over het toestaan van aanpassingen, waarbij geldt dat voor sommige aanpassingen een deskundigenrapport is vereist. Alle aanpassingen moet de school melden bij de Inspectie van het Onderwijs. De directeur van de school kan er niet voor kiezen om normen te versoepelen, onderdelen van het examen weg te laten of extra informatiemateriaal te verstrekken.

Meer weten? Ga naar [Passend Examineren | 2026 | Examenblad.nl](https://passend-examineren.nl/2026/examenblad).

5.13 ONREGELMATIGHEDEN

Als een leerling bij het schoolexamen of het centraal examen een onregelmatigheid begaat, zoals fraude, zonder geldige regel afwezig zijn of het niet op tijd inleveren van het werk, dan kan een school één of meerdere van de volgende maatregelen treffen:

- het cijfer 1 geven voor het betreffende examenonderdeel;
- de kandidaat (verdere) deelname ontfeggen aan een of meer examenonderdelen;
- een examenonderdeel ongeldig verklaren; of
- opnieuw examen in een of meer onderdelen opleggen.

Het besluit van de school om één of een combinatie van bovengenoemde maatregelen te treffen wordt gemeld aan de inspectie.

Als op een school het centraal examen naar het oordeel van de inspectie op onregelmatige wijze plaatsvond, kan de inspectie besluiten dat het examen geheel of gedeeltelijk bij een of meer kandidaten opnieuw moet worden afgenomen. Dit gaat in dit geval niet ten koste van de herkansingsmogelijkheden.

6 STAATSEXAMENS VO

6.1 WAT EN VOOR WIE ZIJN DE STAATSEXAMENS VO?

Niet iedereen is in staat om aan het reguliere voortgezet onderwijs deel te nemen en daar examens af te leggen. Voor wie dat niet lukt, bestaat de mogelijkheid staatsexamen te doen. Een kandidaat kan per jaar in één of meer vakken examen afleggen. Voor het behalen van een individueel vak, ontvangt de kandidaat een certificaat. Een kandidaat kan het behalen van een diploma over tien jaar spreiden. Een diploma behaalt via de staatsexamens vo is gelijkwaardig aan een diploma van een reguliere school en heeft dezelfde maatschappelijke waarde.

De staatsexamens vo zijn bedoeld voor de volgende kandidaten:

- kandidaten die zich individueel op een examen voorbereiden, zoals voortijdig schoolverlaters, militairen, hoogbegaafde kinderen, ouderen, gedetineerden, topsporters
- leerlingen van particuliere scholen
- leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (vso)
- daarnaast zijn er ook kandidaten uit Caribisch Nederland die op Bonaire staatsexamen vo doen

In 2026 hebben 9555 kandidaten zich aangemeld voor de mogelijkheid om staatsexamens af te leggen:

Aanmeldingen 2026	vo	vso	Bonaire
vmbo bb	1	498	0
vmbo kb	32	672	0
vmbo gl	14	0	0
vmbo tl	448	1915	46
havo	1626	916	38
vwo	3093	219	37
Totaal	5214	4220	121

De staatsexamens bestaan net als de reguliere examens uit twee gedeelten: het centraal examen en het college-examen (dit kun je vergelijken met het schoolexamen dat leerlingen binnen het reguliere vo doen). Een college-examen kan bestaan uit een mondeling, schriftelijk en of praktisch deel. Dit is afhankelijk van het vak. Staatsexamenkandidaten moeten zich vóór 1 januari aanmelden bij DUO. Hier kunnen zij ook aangeven of zij een ondersteuningsbehoefte hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan extra tijd vanwege dyslexie of aan het meenemen van een vertrouwd persoon tijdens een mondeling college-examen.

Staatsexamens worden afgenomen op drie reguliere locaties (voor individuele kandidaten) en zo'n honderd vso-scholen (voor leerlingen die op het vso zitten). Aan de exameneisen wordt niet getornd. Wel wordt rekening gehouden met de omstandigheden van een kandidaat. Maatwerk voor de kandidaat is het uitgangspunt. Deze aangepaste manier van examineren zorgt ervoor dat ook deze leerlingen een vo-diploma kunnen behalen waarmee ze kunnen doorstromen naar vervolgonderwijs.

Bekijk ook de video '[mondelinge staatsexamens in het vso, hoe werkt dat?](#)'.

Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens vo en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens. DUO is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens vo.

Meer informatie over de staatsexamens vo: [Staatsexamensvo.nl](https://staatsexamensvo.nl),
mijneindexamen.nl/staatsexamens en [Duo.nl/staatsexamenkandidaat](https://duo.nl/staatsexamenkandidaat)

7 MEER INFORMATIE?

7.1 WEBSITES

[CvTE.nl](#)

De corporate website van het CvTE waarop actueel nieuws te vinden is, meer te lezen is over de organisatie (wie zijn we en wat doen we) en waar verhalen uit het veld én van collega's worden gedeeld.

[Examenblad.nl](#)

De website examenblad.nl van het CvTE biedt alle informatie over de centrale examens. De website is vooral bedoeld voor examensecretarissen en docenten.

[Mijneindexamen.nl](#)

Op mijneindexamen.nl van het CvTE vinden examenleerlingen alle officiële informatie over de eindexamens. Wanneer is welk examen? Welke hulpmiddelen mag je bij je examen gebruiken? Wanneer ben je geslaagd? Leerlingen kunnen er hun eigen rooster samenstellen en per vak de bijbehorende informatie lezen.

[Lerenvoorhetexamen.nl](#)

Examenleerlingen vinden hier alle informatie om zich goed voor te bereiden op het examen. Zo kunnen leerlingen er uitleg over examenstof vinden via bijvoorbeeld filmpjes en livestreams.

7.2 VRAGEN EN KLACHTEN INDIENEN

[Examenklacht.nl](#)

Examenleerlingen kunnen met hun vragen en klachten over de examens terecht bij de klachtenlijn van het LAKS. Deze is in april weer geopend.

[Examenlijn](#)

De examenlijn is het loket van het CvTE dat in de centraal examentijd vragen van docenten over examenopgaven, correctievoorschriften en normering behandelt. De examenlijn is te bereiken via het contactformulier op examenloket: [Stel uw vraag \(officeheart.nl\)](#).

[Examenloket](#)

Docenten en examensecretarissen kunnen met vragen over examens in het voortgezet onderwijs terecht op één plek: het examenloket. Vragen aan de examenlijn lopen via het examenloket.

[Ouders & Onderwijs](#)

Ouders kunnen met vragen terecht bij de organisatie Ouders & Onderwijs.

7.3 SOCIAL MEDIA

Op het [YouTube-kanaal van het CvTE](#) vind je verschillende video's over het examenproces. Daarnaast delen we geregeld interessante en handige bijdragen op [LinkedIn](#) en [Instagram](#).

BIJLAGE 1. AANTALLEN KANDIDATEN PER SCHOOLSOORT EN PER VAK

De aantallen kandidaten zijn gebaseerd op het aantal door scholen bestelde centrale examens bij DUO. Het aantal kandidaten dat feitelijk examen doet, ligt gemiddeld genomen 5 tot 10 procent lager omdat scholen bij het opgeven van de aantallen soms een veiligheidsmarge aanhouden.

Tabel 1: Aantallen examenkandidaten vmbo in 2026 voor de algemene vakken

Vak	bb (basis)	kb (kader)	gl/tl
Nederlands	14.566	26.649	54.149
Fries	-	-	101
Frans	19		5013
Duits	394	28.326	18.253
Engels	13.431	26.635	55.718
Arabisch	6	6	107
Turks	8	26	59
Spaans	28	50	930
Economie	3909	8949	37.332
maatschappijkunde	1503	2736	6842
aardrijkskunde	260	567	18.602
geschiedenis en staatsinrichting	186	466	24.249
wiskunde	10.482	19.844	45
natuur- en scheikunde 1	3859	7170	14.816
natuur- en scheikunde 2	-	-	7612
biologie	6788	12.938	32.036
beeldende vakken	-	-	11.795
muziek	-	-	1119
dans	-	-	135
drama	-	-	480

Tabel 2: Aantallen examenkandidaten vmbo in 2026 voor de cspe's

Vak	bb (basis)	kb (kader)	gl
bouwen, wonen, interieur	1497	2509	555
prod., install., energie	1734	2816	567
mobiliteit en transport	786	1106	187
media, vormgeving en ICT	312	1056	333
zorg & welzijn	4898	8786	1956
economie & ondernemen	1612	3641	1004
pilot economie & ondernemen	-	-	-
horeca, bakkerij, recreatie	995	1911	374
dienstverlening & producten	4114	7826	4725
groen	2929	4067	3112

Tabel 3: Aantallen examenkandidaten in 2026 voor havo- en vwo

Vak	havo	Vwo
Nederlands	54.290	36.886
Fries	80	32
Latijn	-	5450
Grieks	-	2869
Frans	10.267	14.342
Duits	14.212	15.714
Engels	54424	36.927
Spaans	2537	2952
Russisch	12	38
Turks	145	100
Arabisch	147	9149
geschiedenis	35.355	16.875
aardrijkskunde	24.662	13.752
wiskunde A	40.131	20.109
wiskunde B	11.021	17.333
wiskunde C	-	871
natuurkunde	13.753	21.745
scheikunde	21.166	22.862

Vak	havo	Vwo
biologie	21.832	20.864
Economie	31.614	16.825
maatschappijwetenschappen	5736	3278
Bedrijfseconomie	13.165	9049
muziek	1133	1151
tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving	4438	2160
filosofie	1484	3056
kunst algemeen	7924	4927

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Diploma's in Nederland zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op landelijke, centrale examens. Het vertrouwen van vervolgopleidingen en werkgevers in diploma's is dus onder meer afhankelijk van de kwaliteit van die examens.

Als College voor Toetsen en Examens (CvTE) zorgen we voor centrale examens die dat vertrouwen waard zijn. Vanuit de gedachte 'van, voor en door het veld' werken we nauw samen met mensen uit het onderwijs, zoals docenten, leerkrachten en examensecretarissen.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

 Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl